

Septembercirculaire 2022 gemeentefonds -> effecten gemeente Tubbergen

Algemeen

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Deze circulaire bevat informatie over de actualisatie van het accres op basis van de Miljoenennota en een eenmalige rijksbijdrage in 2026.

De belangrijkste onderwerpen in deze septembercirculaire zijn:

- Bijwerken accessen vanaf 2023 tot en met 2026
- Vastzetten van het volume-accres voor de jaren 2022 tot en met 2025 op de stand van de meicirculaire 2022.
- Een voorschot op de onderschrijding van het BTW-compensatiefonds (BCF)
- Een eenmalige rijksbijdrage van 1 miljard in 2026
- Zeven taakmutaties, waarvan de taakmutatie in verbande met de energietoeslag de grootste is
- Presentatie van zes nieuwe decentralisatie-uitkeringen. De grootste mutatie betreft de decentralisatie-uitkering invoeringskosten omgevingswet met € 150,9 miljoen in 2022.

Hoogte en omvang algemene uitkering

De hoogte en omvang van de algemene uitkering uit de septembercirculaire 2022 laat het volgende meerjarige verloop zien:

gemeente Tubbergen	2022	2023	2024	2025	2026
stand septembercirculaire 2022	34.224	33.702	34.076	35.690	34.703
stand meicirculaire 2022	33.340	33.338	33.732	35.402	33.494
Saldo -> Hogere algemene uitkering	884	364	344	288	1.209

Accres

Via de normeringssystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds geïndexeerd, ook wel het accres genoemd.

Sinds de meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. Vervolgens zijn in de septembercirculaire 2022 de accessen vanaf 2022 bijgewerkt.

Voor alle jaren vanaf 2023 is sprake van een lichte opwaartse bijstelling van het nominale (t.b.v. loon- en prijsstijgingen) van het accres. De cumulatieve mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2022 zijn als volgt:

Per jaar	Cumulatief
- 2023: € 389 miljoen	€ 389 miljoen
- 2024: € 90 miljoen	€ 479 miljoen
- 2025: € 44 miljoen	€ 523 miljoen
- 2026: € 60 miljoen	€ 583 miljoen
- 2027: € 82 miljoen -/-	€ 501 miljoen

De bedragen hebben tot en met 2025 een structurele doorwerking.

Op de normeringssystematiek zijn sinds de meicirculaire 2022 de volgende wijzigingen van toepassing:

- De splitsing in een volume- en een nominaal deel. Het jaarlijkse volumedeel staat vast en het loon en prijsontwikkeling-deel beweegt mee met de CPB-ramingen naar de stand van de meicirculaire van dat jaar.
- Het Rijk en de VNG zijn kort na de meicirculaire 2022 overeengekomen dat het volume-accres voor de jaren 2022 tot en met 2025 wordt bevroren.
- Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd. Er wordt geen volume-accres meer verstrekt, alleen nog maar een nominaal accres voor de loon- en prijsontwikkeling.

Stelposten	2022	2023	2024	2025	2026
- verhogen stelpost prijscompensatie		-363	-445	-487	-540
- verlagen stelpost onderuitputting	189	406	658	827	
Totaal stelposten	189	43	213	340	-540

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt € 3,7 miljard voor gemeenten in 2022. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage.

Door de bevrozing van het accres in 2022 tot en met 2025 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. Voor de gemeente Tubbergen betreft dit een bedrag van € 299.000.

Eenmalige rijksbijdrage

Het Rijk werkt met gemeenten aan een nieuwe financieringssytematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe stelt het kabinet eenmalig € 1 miljard extra in 2026 beschikbaar. Via de algemene uitkering komt € 924 miljoen beschikbaar. Voor de gemeente Tubbergen betreft dit een bedrag van € 854.000. Een bedrag van € 76 miljoen wordt toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds.

De taakmutaties die in de septembercirculaire 2022 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Tubbergen zijn:

Taakmutaties	2022	2023	2024	2025	2026
- energietoeslag	-365				
- asiel (inburgering)	-23	-51	-40		
- maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	-28	0	0	0	0
- invoeringskosten Omgevingswet	-341	0	0	0	0
- wet kwaliteitsborging bouw (Wkb)	-56	-23	-23	-23	-23
- leerlingenvervoer Oekraïne	-6	0	0	0	0
- participatie (IU)	-12				
Totaal taakmutaties	-831	-74	-63	-23	-23

Energietoeslag

In de meicirculaire van dit jaar heeft verwerking plaats gevonden van het beschikbaar gestelde bedrag van € 854 miljoen in verband met het verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen. Voor verhoging van het richtbedrag van € 800 naar € 1.300 is eenmalig een extra budget beschikbaar gesteld van € 550 miljoen. Hiervan is € 500 miljoen bestemd voor de ophoging van de energietoeslag en € 50 miljoen voor de extra uitvoeringskosten van gemeenten. De verdeling van deze aanvulling via de algemene uitkering is in deze circulaire verwerkt.

Asiel (inburgering)

In het bestuurlijk akkoord met betrekking tot de opvang van asielzoekers op 26 augustus jl. is afgesproken dat het kabinet voldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor integratie. Als gevolg van een hogere instroom van inburgeraars is afgesproken het budget voor de inburgering voor de jaren 2022, 2023 en 2024 op te hogen met respectievelijk € 20, 40 en 30 miljoen. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden.

Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden in 2022 in totaal € 3,5 miljoen.

Invoeringskosten Omgevingswet

In paragraaf 3.3.5 van de meicirculaire 2022 is reeds aangekondigd dat het Rijk in totaal € 150 miljoen bijdraagt aan de transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt in aanloop naar de invoering van de Omgevingswet. Er volgt nog een stelsevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten opnieuw in kaart worden gebracht

Wet kwaliteitsborging bouw

De wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) treedt naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Deze taken vervallen hiermee bij gemeenten die overigens wel het bevoegd gezag blijven houden. Tegelijkertijd wijzigen bepaalde wettelijke taken en krijgen gemeenten er extra wettelijke taken bij, zoals registratie en beoordeling van de Wkb-meldingen. Zoals aangekondigd in paragraaf 3.3.6 van de meicirculaire 2022 ontvangen gemeenten, voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen tot de inwerkingtreding van de Wkb in 2022 een bijdrage van € 25 miljoen in aanvulling op de 10 miljoen die eerder in 2021 is verstrekt. Daarnaast ontvangen de gemeenten na inwerkingtreding een jaarlijkse bijdrage (tot en met 2026) van € 10 miljoen voor het uitvoeren van de Wkb-taken. Zoals aangekondigd zijn de middelen in deze circulaire verwerkt.

Leerlingenvervoer Oekraïne

Uit de Oekraïne komen mensen naar Nederland, waaronder veel kinderen en jongeren onder de 18 jaar. We zien dat scholen en gemeenten enorme inspanningen leveren om deze leerlingen onderwijs te bieden, waaronder in sommige gevallen ook het vervoer naar school. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij voor dit hebben gemaakt. Het Kabinet heeft hiervoor een bedrag van € 9,2 miljoen beschikbaar gesteld.

Samenvatting	2022	2023	2024	2025	2026
Hogere algemene uitkering	884	364	344	288	1.209
Totaal taakmutaties	-831	-74	-63	-23	-23
Totaal stelposten	189	43	213	340	-540
Budgettaire effect	242	333	494	605	646

Vervolg

De vertaling van de algemene uitkering en de budgettaire consequenties daarvan voor 2022 worden gewijzigd in de begroting 2022. De meerjarige consequenties voor onze meerjarige begroting betrekken we bij het eerst volgende P&C document.